

Katarína Lesayová

METLOVÝ TANEC

Zuzana, dvadsať päť ročná

Ján, štyridsiatnik

Gaba, Jánova družka

Marián, tridsiatnik v smútočnom

Panna Mária, posol Boží

I.ČASŤ

I.OBRAZ

Starodievocký byt. Staré bytové dvere a veľká skriňa na šaty. Stôl a stoličky. Na stole nevkusný kvetovaný servis z umelej hmoty, umelé kvety. Na dvoch stoličkách aj po bokoch javiska sedia bábiky. Divákov od javiska oddeľuje jemná priesvitná záclona, ktorá sa postupne odkrýva. Zuzana obsluhuje Jána pri malom stolíku. Snaží sa vytvoriť príjemnú domácku atmosféru pre svojho novonadobudnutého hosťa. Ján sa nechal Zuzanou pozvať do bytu asi pred hodinou. A teraz tu sedí, dúfajúc, že sa v rozhovore s druhým človekom trochu oblaží jeho osamelá duša.

Zuza: A kupuje to ešte niekto?

Jano: No...Dnes má každá žena vysávač. Odkedy som sa vrátil z ústavu, metly nejdú...Čo už, to je život...

Zuza: Boli ste v ústave?

Jano: Päť rokov.

Zuza: Niečo vážne, ak sa smiem spýtať?

Jano: Vidiny.

Zuza: Zaujímavé...A vy ste v tom ústave veľmi trpeli, však?

Jano: Mne sa tam celkom páčilo.

Zuza: A tie vidiny máte stále?

Jano: Nie. Už dávno nie. Čas od času je mi dokonca za nimi ľúto.

Zuza: Ja si tiež rada vymýšľam.... Život je inak taký šedý, však?

Jano: Mne sa páči.

Zuza: A čo sa vám zdalo?

Jano: Rôzne veci. Ale najčastejšie svätice. Moja Gaba mala z toho ukrutné nervy.

Zuza: Vaša Gaba?

Jano: Družka... Bývalá...

Zuza: Aha...

Jano: Hrozne žiarlila.

Zuza: Na vidinu?

Jano: Tuto mám ešte jazvu. Hodila do mňa rádio. Zabodlo sa mi do spánku jak klinec . Myslela , že ma zabila. Otvoril som na chvíľu jedno oko, a viete, čo? Tešila sa. To bola sviňa, čo?

Zuza: Tešila sa, lebo vás videla otvoriť oko.

Jano: Možné to je, ale skôr nie.

Zuza: Chodili ste po domoch taký dobitý?

Jano: Zriadila mi dielňu doma. Nechcela, aby som niekam odchádzal.

Zuza: Ale kto predával?

Jano: Ona. Cez deň obiehala domy s metlami a v noci pracovala v bare..... Musela mať strašne veľa peňazí, každý deň si voľačo kúpila. Ja som nemal nič, ale mne to nevadilo, aj tak som bol stále doma... Samému je lepšie...

Zuza: Ja sa sama strašne nudím...

Jano: Kedysi si ľudia na metly potrpeli, viete?

Zuza: Uhm...

Jano: Ale to boli celkom iné metly. S vyrezávanými rúčkami. S takou metlou sa dá všeličo! Dá sa napríklad vystaviť voľakde v byte. Alebo nechať vnukom na pamiatku... Viete, toto sú zlaté ručičky...

Zuza: Ja som tiež pracovala. Tu, v tom zelovoci na rohu. Ale len chvíľu. A aj tak ma vyhodili.

Jano: Ja si bez práce neviem predstaviť nič. Ja od malička aspoň vyrezávam...

Zuza: Aj v ústave ste vyrezávali?

Jano: Tam sa nesmie s nožíkom nič. Pravidlá, kvôli pacientom. Boli tam všelijakí. Nikdy nevieš, čo ti napadne, keď ti je otupno ...

Zuza: Myslíte niekoho zabiť?

Jano: A, to nie. Väčšinou tak na seba.

Zuza: A vy ste sa tiež chceli..?

Jano: Len raz, ale hneď som si povedal, že je to hlúposť.

Zuza: Inak, aj mne to raz napadlo. Veríte?

Jano: Vám?

Zuza: Strašne som sa nudila a ani sa mi nezдало, že by to mohlo byť niekedy inak. No potom som si uvedomila, že to nemá výraznejší zmysel...A ja nemám rada tmú...

Jano: Ja vám musím niečo povedať: mne sa v skutočnosti život tiež až tak nepáči. Mojej Gabe, ona bola taká, ona si strašne rada žila. Keby ste vedeli, čo tá mala chlapov! Raz mi dala po hlave tou rúčkou, a celú ju zlomila, suka. Len za to, že som sa spýtal. Chcel som ju za to voľačím strašne tresnúť, aby vedela, aké to je, sviňa úžerníčka...

Zuza: Možno sa dala zlepíť.

Jano: No. Ona bola teda dobrá sviňa. Deväťdesiat tri kilo. Ja som celý život chudý. Čo tam. Tam sa nedalo nič robiť.

Zuza: A mne sa chudí muži páčia. Vtedy, keď som pracovala v zelovoci, nastáhoval sa oproti taký pár. Ale nie klasický... Viete, čo myslím?

Jano: Ja som tiež nebol s Gabou zobratý. Ona nechcela. Že ona má takú prácu, kde sa nevydáva.

Zuza: Homosexuáli. Jeden, ten vyšší, sa volal Frederik a vzal si toho druhého, toho malého a chudého. V Los Angeles. Ten Frederik bol Američan. Strašne tučný, ale viete, ako sa ľúbili? To som v živote nevidela u normálnych. Celý dom ich mal v zuboch. Ani so mnou sa tu nikto nebaví.

Jano: Moja Gaba si tiež raz priviedla ženu.

Zuza: A vám sa to páčilo?

Jano: A ja sa do toho tak nerozumiem. Ale došlo mi, že to bude niečo podivné. Mne to vtedy povedal kamarát. On tam chodil na baby, do toho baru, kde pracovala. Všeličo o nej vedel, aj mi to chcel povedať všetko, ale na čo?

Zuza: A vy ste mali svoju ženu rád?

Jano: Nepamätám si také detaily. Dnes je všetko také divné, čo sa týchto vecí týka...Na lásku sa moc nedá spoliehať...

Zuza: No ja sa náhodou spolieham iba na lásku..Pretože ja si myslím, že jediné, čo ti môže urobiť deň inakším je láska...

Jano: Ja som rád, že je Gaba fuč. Nebola dobrý človek . Pán Boh ju potrestá. Božie mlyny melú pomaly, ale isto.

Zuza: Čo keby sme si potykali?

Jano: Nevie, či sme už na tom stupni...

Zuza: Ja som Zuzka...

Jano: Jano...

Zuza: A Janko, aj mňa Pánboh teraz trestá?

Jano: Prečo by teba trestal?

Zuza: Lebo som porušila sľub čistoty. A stále ho porušujem, lebo sa vždy nanovo zamilujem.

Jano: Aký sľub čistoty...?

Zuza: Bola som v kláštore.

Jano: Bola si v kláštore?...

Zuza: Hej. Ale musela som odísť... Vieš...Ženy smerujú k láske. Žena bez lásky nemá zmysel života. Povedia ti, aby si milovala Ježiša. Zaňho si sa vydala a ženy, ktoré sa vydajú za muža usilujú sa zapáčiť mužovi, a preto myslia na veci svetské, ale žena vydatá za Ježiša, usiluje sa zapáčiť svojmu nebeskému ženíchovi, a teda myslí na veci božskej podstaty a bla blá... Ale ja som sa ho pýtala, každý deň dokola: „Načo si mi dal telo?“ Takéto sprosté telo, čo sa stále nudí. Ja, že som tvojou nevestou? A kedy si zišiel z toho pozláteného obrázka, aby si ma pohladkal? Kedy si sa ma spýtal, ako sa ja mám a že čo ja žiadam od života, že či mi niečo netreba, že či mi nevadí, že si stále ticho? Hm?

Jano: Telo sa dá používať rôznym spôsobom.

Zuza: Aby si si nemyslel, ja už nedúfam v nič lepšie. Ale chýba mi taká ruka. Taká zlatá ručička.

Jano: Aj keby som mal ruky..

Zuza: Máš ruky z pravej kože..To stačí..Mne nevadí Janko, že si starý, ani to, že máš vidiny. Mne sa zdá, že nemáš ku mne žiadny vzťah. Ty už nevieš mať ľudí rád?

Jano: Ťažko povedať.

Zuza: Mňa máš rád?

Jano: Ja som si tak nikdy ľudí netriedil. Chcel som sa len porozprávať.

Zuza: A ty ma naozaj, nespoznávaš? Zmenila som sa tak veľmi od dvadsiatich?

Jano: Prosím?

Zuza: Bojíš sa ma?

Jano: Mal by som sa?

Zuza: Prečo si za mnou prišiel, Marián?

Jano: Nie som Marián.

Zuza: Prečo si za mnou prišiel, Marián?

Jano: Prišiel som sem predať metly.

Zuza: Neverím ti ani slovo.

Jano: Nikdy som sa so žiadnou zákazničkou tak dlho nerozprával, áno, bola si mi sympatická. Ostal som tu. Asi preto. Ale prisahám, že som tým nič nesledoval.

Zuza: Priznaj sa, konečne!

Jano: K čomu?

Zuza: Nemáš ženu. Zabila sa!

Jano: Gaba sa zabila?!

Zuza: Áno. Zabila sa, vypadla z okna, keď maľovala byt.

Jano: To nie je pravda!

Zuza: Je to pravda! Klamal si, skrýval si sa za ženu, aby si ma nemusel mať rád...

Jano: Bože, tak je po Gabe.

Zuza: Si sukničkář a smilník!

Jano: O, Bože, to je neuveriteľné, chce sa mi plakať!

Zuza: Hej, jasné... Teraz nám ťa všetkým má prísť strašne ľúto! Ale prečo? Lebo sa ti zabila žena, ktorú si ty nehanebne podvádzaš s mladými nevinnými pannami! To mám brať ako zadostučinenie? Tak to teda nie, môj milý, to môže byť mne, ale úplne ukradnuté, to nemá so mnou celkom nič spoločné.

Jano: Nikdy som svoju Gabu nepodviedol...

Zuza: Prestaň už s tou tvojou Gabou! Prestaň už! Tvoja Gaba neexistuje!...Ja som tu, ja som na teba čakala, päť rokov som čakala, Marián...Každý deň som si predstavovala, že už prídeš!

Zuza: Neustále som sa obzerala, na ulici, v práci, u lekára! Svet bol plný mužov. Malých a chudých a všetci rovnakí ako ty.....

Jano: Ospravedlňujem sa ti za všetko, čo si myslíš, že som ti spravil.

Zuza: Je mi z teba tak strašne hnusne, že by som ťa najradšej zožrala ako žabu a vyvracala do kanálu! Prisahám, že ti strelím niečím do hlavy, alebo ťa podrežem ako prasa. Aj teba aj seba!

Zuza: Priznaj sa, Marián!!!! Chcel si ma len do posteľe!

Jano: Áno! Áno! Priznávam sa. Chcel som sa s s tebou iba vyspať. Nevieť na kijeho frasa, lebo ja sex vlastne neznášam. Muselo mi prdnúť v debni. A určite som nevedel, že si mníška. A že sa Gaba zabila , to počujem prvý krát, prepáč....Myslel som, že býva u svojej mamy. Ale aj tak. Máš pravdu. Som sviňa.

Zuza: Čakala som všetko, ale...Niektoré veci si napredstavuješ a potom sa ti stane niečo úplne iné...

Jano: Ak ťa to poteší, aj mne je na hovno...prepáč.

Zuza: Mohol si prísť.

Jano: A za kým? Keď ja som chcel byť iba sám...Ja celý život chcem byť iba sám.

Zuza: Lúbila by som ťa.

Jano: O to fakt nejde, Zuzka, kto tu koho má rád!

Zuza: Mňa učili, že láska hory prenáša a ja v to verím.

Jano: Ale čo to sem pletieš, preboha?

Jano: Nemyslím, že som bol jediný.

Zuza: Čo to vravíš?

Jano: Určite si tu nebola päť rokov sama zavretá. Ty si mi sama predtým povedala, keď sme sa takto nebavili, že si furt zamilovaná.

Zuza: A som ti potom povedala aj že sa mi na teba podobajú všetci muži.

Jano: Ale nebola si sama.

Zuza: Bola som sama. Robila som blbosti, hej..Urobila som pár blbostí, lebo som bola sama.

Jano: Tak vidíš.

Zuza: Ty si strašný chuj.

.....

Jano: Nemôžem za všetko zlo na svete.

Jano: Zuzka, ja by som ti veľmi chcel povedať, že s tvojou láskou bol môj život bohatší a krajší a že proste som to vždy nejako cítil, že ty na mňa niekde myslíš a že mi to akože pomáhalo a tak. Ale nebola by to pravda. Pretože pravda je to, že to bolo absolútne zbytočné a že mne by bolo rovnako na hovno a nič v mojom živote by sa nezmenilo ani s tebou, ani bez teba. A to, čo si ty takto krásne nazývaš, že láska, to patrí k tvojmu veku, však to je v pohode, ty si žena, ty si to tak myslíš a myslí si, to je tvoja vec. Ale ja ti musím povedať, že takto to nechodí a že veci sa stávajú a stávajú sa úplne náhodou bez akéhokoľvek zmyslu!...

.....

Jano: Nechcel som ti skaziť život...Mal som strašné výčitky, že som ťa zvedol...Mne je jasné, že som ti mal povedať dopredu, ako sa veci majú, ale nedalo sa, nedalo sa...

Zuza: Prečo si ma teda zvádza?

Jano: Pretože... Si bola strašne mladá a ja strašne opustený a keď si mi v tom kláštore otvorila dvere a mala si záujem o moje metly, dostalo ma to...

Zuza: Čo to hovoríš?

Jano: Nikdy predtým som neprišiel predávať metly do kláštora, netušil som, že to so mnou urobí také veci .

Zuza: My sme sa predsa nestretli v kláštore!

Jano: Jasné, že nie. Stretli sme sa...Vracala si sa z omše a ja som ťa oslovil...Sadli sme si do parku a potom som za stromom zbadal Gabu a odtiahol som ťa do kríkov. Do zlatého dažďa. Aby nás nezbadala a potom si bola veľmi pekná, tak som ťa pomiloval a....

Zuza: Nie! Nie! Tak to nebolo! Milovali sme sa v posvätný večer na posvätnom mieste!

Jano: Milovali sme sa v kostole. Bol sviatok. Ty si sedela v prvej lavici, ja v tretej...

Zuza: Nie! Nie! Prestaň! Prestaň!!!! Prečo si vymýšľaš?

Jano: Asi nie som taký, ako si ty predstavuješ!

Zuza: Nalejme si čistého vína!

.....

Jano: S kým sa to celý čas rozprávaš?

Zuzana: A ty?

Jano: Neviem.....

Zuzana: Priznal si sa!

Jano: Myslel som, že chceš, aby som sa priznal....

Zuza: Ty si sem naozaj prišiel len predávať?

Jano: Ja už neviem, do riti, to je zvláštne.

Zuza: Povedal si, že si ma stretol..

Jano: Ja?

Zuza: Ty...

Jano: Mám v hlave taký výjav. Žena s vrkočom, mladá, pekná. Aj sa usmieva, na lavičke v nejakom parku. Celé roky za toho Boha neviem prísť na to, čo to znamená.

Zuza: Myslíš, že to má niečo spoločné so mnou?

Jano: Neviem.

Zuza: Spomenul si si na mňa, alebo nie?

Jano: Ja si ľudí všeobecne nepamätám..Ale chcem povedať, že mi z nich vždy niečo ostane v podvedomí...

Zuza: Aha...To je srandovné...To sa tak stane niekedy, že pre niekoho znamená niečo celý jeho život a to isté je pre druhého iba výjav v podvedomí..... Neviem, prečo si ľudia myslia, že sú výnimoční, len pre to, že sa zamilujú. Je to iba halucinácia.

Jano: Zuzka, vieš to, však?

Zuza: Čo viem?

Jano: Že nie som ten tvoj....

Zuza: Nie si Marián...

Jano: To je dobre, že to vieš.

/Posledných päť viet sa opakuje stále dookola za zvuku tikania nástenných hodín, dostávame sa do minulosti/

II. časť

RETROSPEKTÍVA

I.OBRAZ

Nachádzame sa v Dome smútku. Opustená izba s mŕtvolou staršej ženy. Je večer. Vedľa čerstvo mŕtvej sedí na stoličke náhle osirotený syn Marián. Zuzana, sestrička a zároveň členka rádu Sv. Terezy, obieha izby pred koncom šichty.

Zuzana: Potrebujete niečo?

Marián: Nie, ďakujem.

Zuzana: Pôjdem.

Marián: Ostaňte.....Táto noc je zvláštna.

Zuzana: To je tak vždy, keď vám.

Marián: A vám už niekto zomrel?

Zuzana: Chvalabohu, nie. Ale veľakrát som na to myslela.

Marián: Kam mohla ísť?

Zuzana: Kto?

Marián: Dušička... Ani mi nie je smutno, len sa nad tým celý večer zamýšľam, že niečo akoby odišlo.

Zuzana: Koľko mala rokov?

Marián: Nie je to také náhle. My sme to s bratom vedeli. Rakovina. Všetkého a arytmia... Každý starý človek má niečo...

Zuzana: Je to prirodzené.

Marián: Vôbec nie. Je to násilné. Ja viem, že mama už nebola mama. Ale ten princíp a potom, uvažujem nad tým, že už nie som syn. Ale čo som teraz?

Zuzana: Zabudnete.

Marián: Veľa rozprávam.

Zuzana: Ved' to potrebujete a ja som tu na to.

Marián: Vy ste strašne mladá.

Zuzana: Keď som bola menšia, strašne som sa bála, že mi zomrie niekto blízky. Stále som na to myslela. Keď som videla sanitku, alebo mi mama nedvíhala telefón, alebo som v správach počula, že sa niečo stalo... A keď sa všetci vrátili domov, uľavilo sa mi.

Marián: Ja som sám.

Zuzana: Nemáte ženu?

Marián: Ale hej. Mám.

Zuzana: A prečo nie je s vami?

Marián: Nebolo jej so mnou veselo.

Zuzana: Žena má byť pri mužovi v dobrom aj v zlom.

Marián: A to sa len tak hovorí. Vždy ide o to, aby bolo žene dobre. Zle jej môže byť aj samej.

Zuzana: Človek trpí za druhých a nakoniec je šťastný, pretože vie, že to malo zmysel.

Marián: A keď nie?

Zuzana: Boh vás postráži. A môžete byť nešťastný v tomto živote, ale ja verím, že Boh nedopustí, aby to nemalo zmysel.

Marián: To by bolo od neho strašne kruté, však?.....Ako sa voláte?

Zuzana: Sestra Mária.

Marián: A vy každého tak pekne utešujete?

Zuzana: Dostali sme na to kurz. Ale stále mi to nejde.

Marián: Každý je individuálny prípad, čo? To je hrozné na ľuďoch.

Zuzana: To je krásne na ľuďoch.

Marián: Vy sa v tom vyznáte, nebudem vám odporovať.

Zuzana: Mali by sme si viac pomáhať.

Marián: Mám pekný večer. Dlho som nemal tak pekný večer.

Zuzana: Dotkla som sa vás?

Marián: Hej...To je..Cítim sa ako na rodinnej návšteve. Vy, ja a moja mama.

Zuzana: Nechám vás.

Marián: Už mi nechcete pomôcť?

Zuzana: Ak chcete, rada vám pomôžem.

Marián: Koľko máte rokov?

Zuzana: Dvadsať.

Marián: Len dvadsať? A odkedy ste v kláštore?

Zuzana: Len dva roky. Ešte to neviem.

Marián: Čo?

Zuzana: Neviem byť ešte taká dobrá.

Marián: Podľa mňa sa snažite. A navyše byť dobrá to je relatívny pojem.

Zuzana: Sestra predstavená mi vraví, aby som si nerobila výčitky....

Marián: A vy už nikdy nebudete myslieť na seba?

Zuzana: Nemusím. Boh na mňa myslí.

Marián: A vám to stačí.

Zuzana: Tak vždy nie. Nie som dokonalá. Vlastne som dosť zlá, aby som bola úprimná.

Marián: Ja som tiež zlý.

Zuzana: Prečo nebolo vašej žene s vami veselo?

Marián: Ona bola typická žena.

Zuzana: Očakávala od vás veci, ktoré ste neboli schopný splniť?

Marián: Očakávala, že ma zachráni.

Zuzana: A nie?

Marián: A dá sa to?

Zuzana: Láska hory prenáša.

Marián: Ale ja som človek , nie hora.

II.OBRAZ

Sme v Jánovej izbe. Ján je v pyžame, leží na posteli, nad ním sa týči obrovská Sv. Mária s hodinami cez tvár. Je hlboká noc.

Jano: Svätá Mária, Matka Božia, pros za nás hriešnych, teraz i v hodinu smrti našej, amen.

Mária: Čo to zase stváraš?

Jano: Bojím sa, matička, strašne sa bojím.

Mária: Nemáš sa čoho báť.

Jano: Bojím sa, že sa budem báť. Strašne ma to bolí, som ako v pasci, Mária. Povedz mi, čo ma čaká. Mária ja nezniesiem ten pocit. Nerozumiem tomu.

Mária: Nemysli na to.

Jano: Daj mi zabudnúť. Aspoň na chvíľu. Strašne ma to bolí. Daj nech si nič nepamätám, alebo nech mi šibne.

Mária: C'est la vie, drahý Ján.

Jano: Bolo to také strašne krásne, keď som bol maličký.

Mária: Všetci trpíte.

Jano: Zase sa mi zdá, že som nesmrteľný. A áno Mária, človek nikdy nevie, všetko je také strašne subjektívne. Je možné, že to skončí celkom inak. Je možné, že to všetko vymysleli len kvôli mne. Ty, alebo on, že som jediný na svete. A smrť neexistuje. Nikdy nepríde, keď si to nepripustím.

Mária: Pospí si.

Jano: Pospí si, Ján.

Mária: Nemysli.

Jano: Nemysli.....Umri...Všetko jedno....

III.OBRAZ

Opäť v v ome smútku s Mariánom a Zuzanou.

Marián: Ženy sú stromy a muži pocestní. Čakajú pri ceste, kým ich niekto oberie.

Zuzana: Už je polnoc. Mala by som ísť.

Marián: Stromy sa nemôžu hýbať, môžu len donekonečna plodiť.

Zuzana: Pane bože, pochybujem, že mi ešte pôjde autobus.

Marián: A muži musia furt putovať. Dookola. Láska ide cez žalúdok a muži sú stále hladní.

Zuzana: Ešte nikdy som tu neostala takto do noci.
Marián: Ovocie sa musí obrať.
Zuzana: Čo teraz poviem v kláštore?
Marián: Čo je vám?
Zuzana: Som nervózna.
Marián: Je to len básnička.
Zuzana: Ibaže mne sa hrozne páči.
Marián: Vy ste nikdy nežili ako normálna žena?
Zuzana: Ako žijú normálne ženy?

IV.OBRAZ

V Jánovej izbe

Jano: Zošli mi znamenie.
Mária: Nemôžem hovoriť.
Jano: Povedz mi aspoň, či ty si naozaj.
Mária: Nie, šibe ti.
Jano: Nie, nehovor mi to. Chcem, aby si mi povedala, čo mám robiť.
Mária: Si dospelý. Rob to, čo ostatní.
Jano: Nevládzem sa pretvarovať.
Mária: Mysli na svoju ženu, na svoju mamu. Mysli na svoje deti.
Jano: Neverím, že sú ozajstní!
Mária: Upni sa na tých okolo. Nemôžeš zostať sám, lebo ti preskočí. Budeš blázon, celkom ti švihne a nebude to lepšie. Spamätaj sa! Prestaň sa zaoberať sám sebou. Nemáš skutočné problémy, to je to. Máš príliš veľa času na rozmýšľanie.
Marián: To je to, Janko. Prečo nejdeš napríklad za Gabou a nepovieš jej, že ju miluješ, alebo čo sa to hovorí.. A nepolepšíš sa. A čo si myslíš, že prečo ťa stále bije? Čo? Lebo si zaslúžiš, drahý Ján. Ty si nanič, si celkom na nič. Robíš len zle, všetkým robíš len zle.

V.OBRAZ

V Dome smútku

- Zuzana: Ako si na to prišiel?
- Muž: Ako si sa mohla rozhodnúť slobodne?
- Zuzana: Ja v to proste verím.
- Muž: A čo keď raz prestaneš?
- Zuzana: Umriem.
- Muž: To by sa ti páčilo!
- Zuzana: Taká som od malička.
- Muž: Lenže v praxi to nie je také romantické. Pozri sa teraz na mňa. Aha, aký som úplne celý nažive.
- Zuzana: Ale ja chcem, aby bol môj život dokonalý.
- Muž: Lenže takto ti utečie.
- Zuzana: Ako si na to prišiel?

VI.OBRAZ

Jánova izba

- Marián: Toto je pekné. Nič nepočujem. Ticho je fantastické. A už nebudem hýbať rukami. Už sa nikdy celý nepohnem.
- Mária: Musíš vstať z postele.
- Marián: Pod' sa ku mne zohriať Mária.
- Mária: Vstaň!

Marián: Je tu tak teplúčko ako v mamičke. Chcel by som sa pocikať a ležať v teplej vode, ako v brušku.

Mária: Takto nemôžeš žiť.

Marián: Joj, to je lepšie, než som si myslel....Vieš, čo sa mi zdá, Marika? Wow, mne sa pred očami takto roztreskla krv! To sú úplne malé kvapôčky, Ježiši Kriste, Mária, ony letia, úplne doširoka, všade. To je ako kvety a všade to je vo vzduchu. Rozplesklo sa to. Pomaly, už nič nemám, už tu vôbec nie som. Už ma nevidíš, ani ja sa nevidím.

VII.OBRAZ

Dom smútku, nad ránom

Marián: Stále musím myslieť na to, čo bude, keď sa rozvidnie.

Zuzana: Tiež si to neviem predstaviť.

Marián: Musíme to zahnať.

Zuzana: Ako?

Marián: Niekedy, keď sa mi zle sníva, tak urobím vo sne niečo protichodné.

Zuzana: Toto nie je sen.

Marián: A ak áno?

Zuzana: Možno by sme mali urobiť niečo protichodné.

Marián: Možno sa potom prebudíme.

Zuzana: Myslíte?

Marián: Nehovorím, že to je vždy príjemné. Ale v zásade sa človeku uľaví. A potom, z istého uhlu pohľadu, je to naša povinnosť.

Zuzana: Čo keby sme si potykali?

Marián: Pozrite, rozvidnieva sa!

Zuzana: Ja som Zuza...

Marián: Marián... Tešilo ma.

Zuzana: Ostaň...Toto je taká zvláštna noc...Vieš, Marián. Ženy smerujú k láske. Žena bez lásky nemá zmysel života. Povedia ti, aby si milovala Ježiša. Zaňho si sa vydala a ženy, ktoré sa vydajú za muža usilujú sa zapáčiť mužovi a preto myslia na veci svetské, ale žena vydatá za Ježiša, usiluje sa zapáčiť svojmu nebeskému ženíchovi, a teda myslí na veci božskej podstaty. Ale ja som sa ho to pýtala, každý deň dokola: „Načo si mi dal telo?“ Takéto sprosté telo, čo sa stále nudí ... Ja, že som tvou nevestou? A kedy si zišiel z toho pozláteneho obrázka, aby si ma pohladkal? Kedy si sa ma spýtal, ako sa ja mám a že čo ja žiadam od života, že či mi niečo netreba, že či mi nevadí, že si stále ticho? Hm?

/pokúsi sa ho pobožkať/

Marián: Telo sa dá používať rôznym spôsobom.

Zuzana: Ty ma nechceš. ...Nechceš ma?

Marián: Musím ísť, Zuzka. Nehnevaj sa na mňa.

Zuzana: Stretneme sa?

Marián: Príď za mnou niekedy.

Zuzana: Ale kam?

Marián: Kam chceš.

VIII.OBRAZ

Lavička v parku. Zuzana čaká na Mariána. Dohodli si tu stretnutie. Sú dva dni po ich osudovom stretnutí v dome smútku. Z pravej strany prichádza dezorientovaný dobitý Ján. Zjavne má pocit, že ho niekto prenasleduje.

Jano: Smiem?

Zuzana: Sadnite si.

Jano: Prepáčte, vy sa tu vyznáte?

Zuzana: Ani trochu.

Jano: Joj. Aj tak dobre, nevadí.

Zuzana: Je vám dobre?

Jano: Mám trošku kŕče v žalúdku.

Zuzana: Tečie vám krv!

Ján: Trošku som sa oškrel metlou.

Zuzana: Pohľadám vreckovku. Mali by ste si to ísť vydezinfikovať, máte to dosť hlboké.

Ján: Myslíte?

Zuzana: Ako sa vám toto podarilo s metlou!

Ján: To bola taká vyrezávaná rúčka. Chcel som urobiť takú srandu pred ženou, že akože odskúšam jej pevnosť a buchol som sa ňou. Ale som to neodhadol a silno som sa.

Zuzana: A prečo vám to žena neošetrila ešte doma?

Ján: Ponáhľala sa do práce. A ešte som aj chcel vyzeráť ako hrdina. Sprosté, čo?

Zuzana: Ale nie. To sa stáva.

Ján: Vy tu na niekoho čakáte?

Zuzana: Prečo?

Ján: Keď sa tak pozeráte na hodinky.

Zuzana: Čakám tu na svojho muža.

Ján: A nechodí?

Zuzana: Neviem, či sa mu niečo nestalo. Už tu mal byť pred hodinou. Tak mi šiel vlak.

Ján: Zavolajte mu.

Zuzana: Nemám naňho číslo.

Ján: Určite príde.

Zuzana: Bude musieť. Nemám tu kam ísť.

Ján: Pri najhoršom sa vyspíte na lavičke. Vonku je teraz teplo.

Zuzana: Pane bože.

Ján: To bol len vtip. Uvidíte, ani sa nenazdáte a bude tu. Nebojte sa. A prinajhoršom sa vrátite vlakom späť.

Zuzana: Ale kam?.....Čo vám je?

Ján: Joj, zase mám krč. To nič.

Zuzana: Pôjdem s vami k lekárovi.

19. STRANA VYŇATÁ!

Zuzana: A?

Ján: A nič.

Zuzana: A napíňa vás to?.....Zase vám to tečie.

Ján: To nevadí. Aspoň sa mi prečistí krv.

Zuzana: Nevyzeráte dobre.

Ján: Nie je každý taký šťastný ako vy.

Zuzana: Hej.

Ján: Tak ja pôjdem. Rád som vás spoznal.

Zuzana: Počkajte so mnou. Prosím. Kým nepríde môj muž.

Ján: Rád by som.

Zuzana: Je vám veľmi zle?

/Ján padne ako podťatý, žena vystrelí z lavičky/

Zuzana: Pomóc! Zavolajte niekto záchranku! Ja nemám mobil! Zavolajte mu niekto záchranku!

IX.OBRAZ

V mestskej nemocnici. V izbe leží Ján. Paralyzovaný, otupený sedatívami. Rozhodnutie lekárov je jasné: Ján poputuje do sanatória pre psychicky chorých. Zuzana, ktorá ho do nemocnice priviedla, potom, čo sa na lavičke zrútil, čaká, ako správna sestrička na pokyn lekárov. Do izby prichádza neznáma žena – je to Jánova družka Gaba.

Gaba: Vy ste ho priviedli?

Zuzana: Hej.

Gaba: A kde sa mu to stalo?

Zuzana: Tuto v parku. Udrel sa do hlavy a zjedol niečo zlé. Aspoň to vravel.

Gaba: Dúfam, že vás neobťažoval.

Zuzana: Hovoril aj o vás...

Gaba: O mne?

Zuzana: Ak ste jeho žena...

Gaba: Ja som jeho žena...A čo hovoril?

Zuzana: Že sa pre vás udrel metlou.

Gaba: Pre mňa?

Zuzana: Musí byť veľmi nešťastný, keď to robí.

Gaba: On nič iné robiť nevie.

Zuzana: Ak niekto niečo robí, má na to svoj dôvod.

Gaba: Asi áno.

Zuzana: Musím sa vrátiť do parku. Už ma tam určite čaká môj muž.

Gaba: Pokojne choďte, ja tiež o chvíľu pôjdem.

Zuzana: Odpustite mu. Nemôže za to.

Gaba: Ďakujem vám za všetko...

Zuzana: Nezdá sa vám, že ste naňho zbytočne prísna? Okrem toho, nie je vašou úlohou odsúdiť ho, ale mu pomôcť. Žena je pre svojho muža prístav...

Gaba: Uhm.

Zuzana: Snažím sa byť len ľudská.

Gaba: Myslite, že som málo ľudská?

Zuzana: Nie, to si nemyslím.

Gaba: Tak prečo mi tu kážete?

Zuzana: Chcela som vám poradiť.

Gaba: Strčte si svoje rady do riti!

Zuzana: Pôjdem.

/Zuzana vyjde z miestnosti a na druhej strane načúva za dverami/

Gaba: Chceli, aby som prišla podpísať súhlas na umiestnenie do ústavu. Janko, ty vieš, aký som človek. Ale... Podpíšem to. Pôjdeš do Sučian... Rozhodla som sa tak, pretože takto to ďalej ísť nemôže. Nevládam ťa. Trvalo to dlho, kým som si to priznala...
Ja nikoho neobviňujem. A nechcem ani, aby si ty niekoho obviňoval, pretože za to nikto nemôže. Ja som si povedala, že to prijmem. Vezmem svoj kríž, vezmi aj ty ten svoj...Si ticho...Asi som mohla byť lepšia žena. Asi som mala začať zuby a vydržať. Lenže... Mne sa chce poslednú dobu strašne žiť. A ty, Janko, si už asi umrel. Pretože takto sa živí ľudia nechovajú. To ťa proste nepustí. Ja sa ti priznám, ja už som rozmýšľala, že ťa zabijem. Aby som ti uľavila. Ale nemôžem. Som príliš citlivá... Musím sa od teba pohnúť, Janko, pretože ty by si nás stiahol oboch.

Chorým sa nemá vyčítať ich choroba. Ale ani zdravým sa nemá vyčítať, že sú...No vidíš, ako nám to ušlo. Už sa lúčime.

Spratala som tvoje metly do pivnice. Veci máš pobalené v tom veľkom modrom kufri. Dala som ti tam aj obraz panny Márie z tvojej izby, keby ti bolo otupno. Nožík som musela vybrať, aby ti ho nezobrali tam. U tej čiernovlasej sestry som ti nechala pyžamo a banány. Aby si mi tam nehľadoval.

A možno je to nakoniec to najlepšie, čo sa nám mohlo stať. Vyliečiš sa a vrátiš sa medzi nás... Tak teda ahoj, drž sa. .. A ešte som ti chcela povedať jednu vec. Sťahujem sa...Ale nie k mame. Napíšem ti adresu na tento lístok. Ten pán sa volá Marián Osudnický. Postará sa o mňa... Nehnevaj sa.

X.OBRAZ

Zuzana opustila nemocničnú izbu a chystá sa znova si sadnúť na lavičku v parku a čakať. Svojho osudového však náhodou stretáva na nemocničnej chodbe. Marián drží v ruke kyticu kvetov a nešťastnou náhodou sa práve chystá otvoriť dvere na izbu, odkiaľ pred chvíľou vyšla Zuzana.

Marián: Dovoľte, prosím?

Zuzana: Ty?

Marián: Prepáčte....Aha, to si ty.

Zuzana: Čakala som ťa.

Marián: Tak to je pekné od teba....A čo tu robíš?

Zuzana: Jednému pánovi prišlo zle. Tak som ho priviedla.....Prečo si meškal?

Marián: Nevedel som, že sme sa dohodli.

Zuzana: Myslela som, že sa rovno u teba ubytujem.

Marián: No, my maľujeme.....

Zuzana: Maľujete?

Marián: Musíš si nájsť niečo iné.

Zuzana: Čo iné?

Marián: Ani mi nenapadlo, že prídeš.

Zuzana: Odišla som kvôli tebe z kláštora!

Marián: Prosím?

Zuzana: Čo mám teraz robiť?

Marián: Ubytujem ťa u kamoša, dobre?

Zuzana: Nejdem k mužovi.

Marián: Pane Bože, musíš tak kričať?

Zuzana: Prespím na lavičke.

Marián: Počkej ma tu. O hodinu som späť a vyriešime to.

Zuzana: Prečo nemôžem ísť k tebe?

Marián: Povedal som ti, že maľujeme.

Zuzana: Povedal si, že si sám.

Marián: Ved' vieš, ako to chodí.

.....

/Z dverí vychádza tri krát Marián, zakaždým v inom prestrojení – raz ako pubertálne individuum ,ako homosexuálny mladík a nakoniec ako dedko v pyžame. Ako posledná vychádza Gaba. Všetci so slovami: Ved' vieš, ako to chodí vychádzajú preč zo scény/

EPILÓG – NÁVRAT DO PRÍTOMNOSTI

Zuza: Nie si Marián...

Jano: To je dobre, že to vieš. Aspoň sa môžeš pohnúť ďalej.

Zuzana: Bola som si istá, že sme sa stretli.

Jano: Pamäť je sviňa.

Zuzana: Môžeme sa obaja zabiť tvojou metlou...

© *Katarína Lesayová*